

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

8 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നം ഇല്ലാത്ത ചോദ്യം നം. 2843

28-02-2023 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

വന്യജീവി ആക്രമണം മൂലമുള്ള കൃഷിനാശത്തിന് നഷ്ടപരിഹാരം

ചോദ്യം		ഉത്തരം	
ഡോ. മാത്യു കുഴൽനാടൻ		ശ്രീ. എ. കെ. ശശീന്ദ്രൻ (വനം-വന്യജീവി വകുപ്പ് മന്ത്രി)	
(എ)	<p>വന്യജീവി ആക്രമണം മൂലമുള്ള കൃഷിനാശത്തിന് കർഷകർക്ക് നിലവിൽ നൽകുന്ന നഷ്ടപരിഹാര തുക എത്രയാണെന്ന് അറിയിക്കുമോ; വിശദാംശം നൽകുമോ?</p>	(എ)	<p>വന്യജീവികളുടെ ആക്രമണം മൂലമുണ്ടാകുന്ന നാശനഷ്ടങ്ങൾക്ക് 1980-ലെ The Kerala Rules for Payment of Compensation to Victims of Attack by Wild Animals പ്രകാരം നഷ്ടപരിഹാരം നൽകി വരുന്നു. വന്യമൃഗങ്ങൾ മൂലമുണ്ടാകുന്ന കൃഷിനാശത്തിന് 08-01-2015-ലെ സ.ഉ (കൈ)നം.2/2015/വനം ഉത്തരവിൽ പറയും പ്രകാരമുള്ള നിരക്കിൽ ഓരോ കാർഷിക വിളകൾക്കും നഷ്ടപരിഹാരം അനുവദിച്ചു വരുന്നുണ്ട്. ടി സർക്കാർ ഉത്തരവ് അനുബന്ധം 1 ആയി ചേർക്കുന്നു. 05-04-2018-ലെ സ.ഉ (കൈ) നം. 17/2018/വനം ഉത്തരവ് പ്രകാരം കൃഷിനാശത്തിന് കണക്കാക്കപ്പെടുന്ന നഷ്ടത്തിന്റെ 100% (പരമാവധി ഒരു ലക്ഷം രൂപ) ആണ് അനുവദിക്കുന്നത്. ഒരു വ്യക്തിക്ക് വർഷത്തിൽ നാല് തവണ വരെയാണ് നഷ്ടപരിഹാരം ലഭിക്കുന്നതിന് അർഹതയുള്ളത്. ടി സർക്കാർ ഉത്തരവ് അനുബന്ധം 2 ആയി ചേർക്കുന്നു.</p>

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ

2834

GOVERNMENT OF KERALA

Abstract

Forest & Wild Life Department -Fixing Compensation rates for various crops (individually) lost due to attack by wild animals - Orders issued in compliance of assurance given in G.O.(Rt) No. 101/2014/F&WLD dated 03.03.2014 and direction of the Hon. Human Rights Commission in HRMP No.5671/2014 dated 02/07/2014 and 04/09/2014.

FOREST & WILD LIFE (D) DEPARTMENT

GO (Ms) No. 02/2015/F&WLD

Thiruvananthapuram, Dated: 08.01.2015

- Read: 1) The Kerala Rules for Compensation to victims of Attack by Wild animals Rules,1980
- 2) G.O.(MS) No. 96/2004/Agri dated 06.04.2004 issued from the Agriculture Department
- 3) G.O.(MS) No. 239/2012/DMD dated 11.06.2012 issued from the Revenue Department
- 4) G.O.(Ms) No.32/2013/F&WLD dated 22.03.2013
- 5) G.O.(Rt) No. 101/2014/F&WLD dated 03.03.2014
- 6) W.P © 16692/2014 filed by Smt. Laissy Thomas before the Hon'ble High Court
- 7) Order of the Hon Human Rights Commission dated 02/07/2014 and 04/09/2014
- 8) Letter No. WL1-2081/2011 dated 08.07.2014 from the Principal Chief Conservator of Forests(Wildlife), Thiruvananthapuram

ORDER

Government have enacted the Kerala Rules for payment of Compensation to the victims of attack by wild animals, 1980 (read as 1st paper above) with a view to provide assistance to the affected parties for death, injury and loss of crops houses etc. due to the attack by wild animals. The Rules were amended from time to time making sufficient increase in the rates of compensation payable to victims. However, the Forest Department have not issued separate orders for calculating the value of lost crops individually, instead, the value of loss of individual crops were calculated based on the Government orders issued by the Agriculture Department from time to time. The latest order issued by the Agriculture Department in this regard is read as 2nd paper above.

After the year 2004 Agriculture Department have not issued any orders fixing the rates of compensation for loss of crops. Agriculture Department now follows the rates fixed the Revenue Disaster Management Department for calculating the compensation for loss of crops. (order read as 3rd paper above).

2) As per G.O read as 4th paper above Government have revised the total compensation payable for loss of crops due attack of Wildanimals from Rs. 50,000/- to Rs.75,000/- and the payment to a particular individual for loss has been restricted to 4 times a year.

3) In the G.O read as 5th paper above an undertaking was given by the Government for preparing a comprehensive proposal for payment of compensation considering not only the cultivated area of the lost crops but also the age of destroyed crops. In the meantime Smt Laissy Thomas, a resident of Idukki District has filed Writ Petition read as 6th paper above requesting to direct the Government to issue orders for fixing compensation for crops considering age of the destroyed crops also. The Hon. Human Rights Commission vide orders read as 7th paper above has also directed the Government to revise the compensation payable for loss of individual crops considering the present conditions.

4) A meeting regarding the issue was held on 31.10.2014 and it was decided to fix compensation for loss of crops individually with a 10% increase on the rates fixed by the Disaster Management (Revenue-K) Department vide G.O read as 3rd paper above as detailed below:

Name of Crop	Rates fixed by the Revenue Department vide G.O (MS) No. 239/2012/ DMD dated 11.06.2012	Rate to be fixed by the Forest Department (with 10% increase on rates mentioned at Column 2)
Paddy (per ha.)	10000	11000
Coconut (Bearing per No.)	700	770
Coconut (Not Bearing per No.)	350	385
Coconut (up to one year per No.)	100	110
Banana (Bunched per No.)	100	110
Banana (Non Bunched per No.)	75	83
Rubber (Tapping Per No.)	300	330

-13 ✓

Rubber (Non taaping per No.)	200	220
Cashew (bearing per No.)	150	165
Cashew (Non bearing above 3/years per No.)	100	110
Arecanut (bearing per No.)	150	165
Arecanut (Non bearing per No.)	100	110
Cocoa (Bearing per No.)	100	110
Coffee (per No)	100	110
Pepper (bearing per No)	75	83
Ginger(for 10 cents)	150	165
Turmeric (for 10 cents)	120	132
Tapioca (grown above two months)	150	165
Groundnut (ha)	2000	2200
Sesamum (50 cents)	1200	1320
Vegetables (for 10 cents)	200	220
Nutmeg (bearing per No)	400	440
Nut meg (non bearing)	150	165
Clove (bearing per No)	200	220
Clove (non bearing per No)	100	110
Cardamom (ha)	2500	2750
Betel vine (1 cent)	300	330
Pulses (1 ha)	1000	1100
Tuber Crops (Colossiayam etc) 10 cents	150	165
Sugar cane (1 ha)	2500	2750
Pineapple (for 10 cents)	750	825
Fodder grass (10 cents)	150	165
Mulberry (50 cents)	750	825
Tobacco (10 cents)	1500	1650
Cotton (10 cents)	300	330

5) In the circumstances Government are pleased to fix the rates of compensation payable to the loss of crops (each crop separately) due to attack of wild animals as

detailed below. The total compensation payable will be subject to the amount and conditions specified in Government order read as 4th paper above.

Name of Crop	Rate of compensation to be payable for loss of crops
Paddy (per ha.)	11000
Coconut (Bearing per No.)	770
Coconut (Not Bearing per No.)	385
Coconut (up to one year per No.)	110
Banana (Bunched per No.)	110
Banana (Non Bunched per No.)	85
Rubber (Tapping Per no)	330
Rubber (Non tapping per No.)	220
Cashew (bearing per No.)	165
Cashew (Non bearing above 3 years per No.)	110
Arecanut (bearing per No.)	165
Arecanut (Non bearing per No.)	110
Cocoa (Bearing per No.)	110
Coffee (per No)	110
Pepper (bearing per No)	83
Ginger (for 10 cents)	165
Turmeric (for 10 cents)	132
Tapioca (grown above two months)	165
Groundnut (per ha.)	2200
Sesamum (for 50 cents)	1320
Vegetables (for 10 cents)	220
Nutmeg (bearing per No)	440
Nut meg (non bearing)	165
Clove (bearing per No)	220
Clove (non bearing per No)	110
Cardamom (per ha.)	2750
Betel vine (1 cent)	330
Pulses (per 1 ha.)	1100
Tuber Crops (Colossiayam etc) for 10 cents	165

Sugar cane (per ha)	2750
Pineapple (for 10 cents)	825
Fodder grass (for 10 cents)	165
Mulberry (for 50 cents)	825
Tobacco (for 10 cents)	1650
Cotton (for 10 cents)	330

(By order of the Governor)

P.K.MOHANTY
Additional Chief Secretary

To

- 1) The Principal Chief Conservator of Forests & Head of Forest Forces,
Thiruvananthapuram.
- 2) The Principal Chief Conservator of Forests (WL), Thiruvananthapuram.
- 3) The Accountant General (A&E/Audit), Thiruvananthapuram.
- 4) The Advocate General Ernakulam (with C/L)
- 5) The Registrar, Kerala State Human Rights Commission, Thiruvananthapuram
(With C/L)
- 6) The Director, I & PRD (for uploading in official website)
- 7) Stock File/Office Copy

Forwarded/by order

Section Officer

കേരള സർക്കാർ
സംഗ്രഹം

വനം വന്യജീവി വകുപ്പ് - "1980ലെ കേരള റൂൾസ് ഫോർ പേയ്മെന്റ് ഓഫ് കോമ്പൻസേഷൻ ടു വിക്ടീംസ് ഓഫ് അറ്റാക്ക് ബൈ വൈൽഡ് ആനിമൽസ്" എന്ന ചട്ടങ്ങളിലെ ചട്ടം 2(എ), 3(എ)(1), 3(എ)(2), 3(എ)(3), 3(എ)(4), 4(ഡി), 5(എ) എന്നിവയിലെ വ്യവസ്ഥകളിൽ ഭേദഗതി വരുത്തിയും നഷ്ടപരിഹാരതുക വർദ്ധിപ്പിച്ചും ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

വനം വന്യജീവി (ഡി) വകുപ്പ്

സ.ഉ.(കൈ) നം./17/2018/വനം തീയതി,തിരുവനന്തപുരം, 05/04/2018

- പരാമർശം:- 1) 22/03/2013-ലെ സ.ഉ(എം.എസ്) നം. 32/2013/വനം.
2) 17/11/2014-ലെ സ.ഉ(എം.എസ്) നം.96/2014/വനം.
3) പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വൈൽഡ് ലൈഫ്) & ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡന്റെ 27/09/2017-ലെ ഡബ്ല്യു.എൽ 1- 2081/2011 നമ്പർ കത്ത്.

ഉത്തരവ്

കേരള നിയമസഭയുടെ വിഷയനിർണ്ണയസമിതി X-ന്റെ 2015-16 സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ ധനാഭ്യർത്ഥനകളുടെ പരിശോധന സംബന്ധിച്ച അഞ്ചാമത്തെ റിപ്പോർട്ടിലെ പത്താമത് ശുപാർശ പ്രകാരം വന്യജീവി ആക്രമണം മൂലം ജീവഹാനി സംഭവിച്ച വ്യക്തികളുടെ നിയമപരമായ അവകാശികൾക്ക് നൽകി വരുന്ന നിലവിലുള്ള നഷ്ടപരിഹാര തുക 5 ലക്ഷത്തിൽനിന്നും 10 ലക്ഷമായി വർദ്ധിപ്പിച്ചു നൽകാൻ നിർദ്ദേശിക്കുകയുണ്ടായി. തുടർന്ന്, വന്യജീവി ആക്രമണം മൂലമുള്ള ജീവഹാനിയ്ക്കും പരിക്കിനും കൃഷിനാശത്തിനും നൽകുന്ന നഷ്ടപരിഹാര തുക വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിലേക്കായി "1980ലെ കേരള റൂൾസ് ഫോർ പേയ്മെന്റ് ഓഫ് കോമ്പൻസേഷൻ ടു വിക്ടീംസ് ഓഫ് അറ്റാക്ക് ബൈ വൈൽഡ് ആനിമൽസ്" എന്ന ചട്ടങ്ങളിലെ ചട്ടം 3(എ)(1), 3(എ)(2), 3(എ)(3), 3(എ)(4), 4(ഡി), 5(എ) എന്നിവയിലെ വ്യവസ്ഥകളിൽ ഭേദഗതി വരുത്തി നഷ്ടപരിഹാരതുക കാലോചിതമായി വർദ്ധിപ്പിക്കണമെന്ന ശുപാർശ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വൈൽഡ് ലൈഫ്) & ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ പരാമർശം (3) പ്രകാരം സർക്കാരിൽ ലഭ്യമാക്കുകയുണ്ടായി. പരാമർശം (1) സർക്കാർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം വന്യജീവി ആക്രമണത്തിൽ പരിക്കേൽക്കുന്നവർക്കും കനുകാലികൾക്കും മറ്റു വസ്തുവകകൾക്കും കൃഷിയ്ക്കും ഉണ്ടാകുന്ന നാശനഷ്ടങ്ങൾക്ക് പരമാവധി 75000 രൂപയാണ് നൽകിയിരുന്നത്. പരാമർശം (2)-ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം വന്യജീവി ആക്രമണം മൂലം ജീവഹാനി സംഭവിക്കുന്ന വ്യക്തികളുടെ നിയമപരമായ അവകാശികൾക്ക് 5ലക്ഷം രൂപയും വനത്തിനു പുറത്തുവെച്ച് പാമ്പുകടിയേറ്റ് മരണപ്പെടുന്നവരുടെ ആശ്രിതർക്ക് ഒരു ലക്ഷം രൂപയുമാണ് നഷ്ടപരിഹാരമായി നൽകിയിരുന്നത്.

സബ്ജക്ട് കമ്മിറ്റിയുടെ ശുപാർശയനുസൃതമായി മുഖ്യവനപാലകൻ സമർപ്പിച്ച ശുപാർശ സർക്കാർ വിശദമായി പരിശോധിച്ചു. വന്യജീവി ആക്രമണം മൂലമുള്ള ജീവഹാനിയ്ക്കും പരിക്കിനും കൃഷിനാശത്തിനും നൽകുന്ന നഷ്ടപരിഹാര തുക വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി "1980ലെ കേരള റൂൾസ് ഫോർ പേയ്മെന്റ് ഓഫ് കോമ്പൻസേഷൻ ടു വിക്ടീംസ് ഓഫ് അറ്റാക്ക് ബൈ വൈൽഡ് ആനിമൽസ്" ചട്ടങ്ങളിൽ ചുവടെ ചേർത്തിരിക്കുന്ന ഭേദഗതികൾ വരുത്തി ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

നിലവിലുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ	ഭേദഗതി
----------------------	--------

<p style="text-align: center;">ചട്ടം 3(എ)(1)</p> <p><u>മനുഷ്യ ജീവഹാനി:</u> വന്യജീവി ആക്രമണം മൂലം ജീവഹാനി സംഭവിക്കുന്ന വ്യക്തികളുടെ നിയമപരമായ അവകാശികൾക്ക് 5ലക്ഷം രൂപ നൽകാവുന്നതാണ്. വനത്തിനു പുറത്തു വച്ച് പാനുകുടിയേറ്റ് ജീവഹാനി സംഭവിച്ചാൽ നഷ്ടപരിഹാരം ഒരു ലക്ഷം രൂപയായി നിജപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.</p>	<p style="text-align: center;">ചട്ടം 3(എ) (1)</p> <p><u>മനുഷ്യ ജീവഹാനി :</u> വന്യജീവി ആക്രമണം മൂലം ജീവഹാനി സംഭവിക്കുന്ന വ്യക്തികളുടെ നിയമപരമായ അവകാശികൾക്ക് 10ലക്ഷം രൂപ നൽകാവുന്നതാണ്. വനത്തിനു പുറത്തുവച്ച് പാനുകുടിയേറ്റ് ജീവഹാനി സംഭവിച്ചാൽ നഷ്ടപരിഹാരം രണ്ട് ലക്ഷം രൂപയായി നിജപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.</p>
<p style="text-align: center;">ചട്ടം 3(എ)(2)</p> <p><u>സ്ഥായിയായ അംഗവൈകല്യം-</u> വന്യമൃഗങ്ങളുടെ ആക്രമണം മൂലം സ്ഥായിയായ അംഗവൈകല്യം ഉണ്ടാകുന്നവർക്ക് 75,000/- (എഴുപത്തി അയ്യായിരം) രൂപ വരെ നൽകാം.</p>	<p style="text-align: center;">ചട്ടം 3(എ)(2)</p> <p><u>സ്ഥായിയായ അംഗവൈകല്യം-</u> വന്യമൃഗങ്ങളുടെ ആക്രമണം മൂലം സ്ഥായിയായ അംഗവൈകല്യം ഉണ്ടാകുന്നവർക്ക് 200,000/- (രണ്ട് ലക്ഷം) രൂപ വരെ നൽകാം.</p>
<p style="text-align: center;">ചട്ടം 3(എ)(3)</p> <p><u>കന്നുകാലി നഷ്ടം; കൃഷി, വീടുകൾ/കുടിലുകൾ എന്നിവയ്ക്കുണ്ടാകുന്ന നാശനഷ്ടങ്ങൾ</u> മുതലായവ- വീടുകൾ/കുടിലുകൾ, കൃഷി, കന്നുകാലികൾ എന്നിവയ്ക്ക് വന്യജീവി ആക്രമണം മൂലമുണ്ടാകുന്ന നാശനഷ്ടങ്ങൾക്ക്, കണക്കാക്കപ്പെടുന്ന തുകയുടെ 100% (നൂറ് ശതമാനം) , പരമാവധി 75,000/- (എഴുപത്തി അയ്യായിരം) രൂപ എന്ന നിരക്കിൽ ഓരോ നാശനഷ്ടത്തിനും നൽകാവുന്നതാണ്.</p>	<p style="text-align: center;">ചട്ടം 3(എ)(3)</p> <p><u>കന്നുകാലി നഷ്ടം; കൃഷി, വീടുകൾ/കുടിലുകൾ എന്നിവയ്ക്കുണ്ടാകുന്ന നാശനഷ്ടങ്ങൾ</u> മുതലായവ- വീടുകൾ / കുടിലുകൾ, കൃഷി, കന്നുകാലികൾ എന്നിവയ്ക്ക് വന്യജീവി ആക്രമണം മൂലമുണ്ടാകുന്ന നാശനഷ്ടങ്ങൾക്ക്, കണക്കാക്കപ്പെടുന്ന തുകയുടെ 100% (നൂറ് ശതമാനം), പരമാവധി 100,000/- (ഒരു ലക്ഷം) രൂപ എന്ന നിരക്കിൽ ഓരോ നാശനഷ്ടത്തിനും നൽകാവുന്നതാണ്.</p>

<p style="text-align: center;">ചട്ടം 3(എ)(4)</p> <p><u>വ്യക്തികൾക്കുണ്ടാകുന്ന പരിക്ക്-</u> വന്യമൃഗങ്ങളുടെ ആക്രമണം മൂലം പരിക്ക് പറ്റുന്ന വ്യക്തികൾക്ക് ചികിത്സക്ക് ചെലവാകുന്ന തുക പരമാവധി 75,000/- (എഴുപത്തി അയ്യായിരം) രൂപ എന്ന നിരക്കിൽ നൽകാവുന്നതാണ്. പട്ടിക വർഗ്ഗക്കാരുടെ കാര്യത്തിൽ ചികിത്സാർത്ഥം ചെലവാകുന്ന മുഴുവൻ തുകയും നൽകാവുന്നതാണ്. ചികിത്സാ ചെലവ് അനുവദിക്കുന്നത് അപേക്ഷകന് ചികിത്സാർത്ഥം ചെലവായ തുക സംബന്ധിച്ച് കേരള സർക്കാർ സർവ്വീസിലെ സിവിൽ സർജൻ റാങ്കിൽ കുറയാത്ത മെഡിക്കൽ ഓഫീസർ നൽകുന്ന സാക്ഷ്യപത്രത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കും.</p>	<p style="text-align: center;">ചട്ടം 3(എ)(4)</p> <p><u>വ്യക്തികൾക്കുണ്ടാകുന്ന പരിക്ക്-</u> വന്യമൃഗങ്ങളുടെ ആക്രമണം മൂലം പരിക്ക് പറ്റുന്ന വ്യക്തികൾക്ക് ചികിത്സക്ക് ചെലവാകുന്ന തുക പരമാവധി 100,000/- (ഒരുലക്ഷം) രൂപ എന്ന നിരക്കിൽ നൽകാവുന്നതാണ്. പട്ടിക വർഗ്ഗക്കാരുടെ കാര്യത്തിൽ ചികിത്സാർത്ഥം ചെലവാകുന്ന മുഴുവൻ തുകയും നൽകാവുന്നതാണ്. ചികിത്സാ ചെലവ് അനുവദിക്കുന്നത് അപേക്ഷകന് ചികിത്സാർത്ഥം ചെലവായ തുക സംബന്ധിച്ച് കേരള സർക്കാർ സർവ്വീസിലെ സിവിൽ സർജൻ റാങ്കിൽ കുറയാത്ത മെഡിക്കൽ ഓഫീസർ നൽകുന്ന സാക്ഷ്യപത്രത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കും.</p>
<p style="text-align: center;">ചട്ടം 4(ഡി)</p> <p><u>നഷ്ടപരിഹാരം നൽകൽ:</u> മനുഷ്യ ജീവഹാനിയുണ്ടായാൽ റേഞ്ച് ഓഫീസറുടെ ശുപാർശ ലഭിച്ചാൽ 15 ദിവസത്തിനകം ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ/ഗെയിം വാർഡൻ/ വൈൽഡ് ലൈഫ് പ്രൊട്ടക്ഷൻ ഓഫീസർ തുടരന്വേഷണം നടത്തുകയും ആവശ്യമായ ഉത്തരവ് 15 ദിവസത്തിനകം പുറപ്പെടുവിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. ആയതിന് അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ചട്ടം 5 പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ്.</p>	<p style="text-align: center;">ചട്ടം 4(ഡി)</p> <p><u>നഷ്ടപരിഹാരം നൽകൽ:</u> മനുഷ്യ ജീവഹാനിയുണ്ടായാൽ റേഞ്ച് ഓഫീസറുടെ ശുപാർശ ലഭിച്ചാൽ 1 5 ദിവസത്തിനകം ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ/ഗെയിം വാർഡൻ/ വൈൽഡ് ലൈഫ് പ്രൊട്ടക്ഷൻ ഓഫീസർ തുടരന്വേഷണം നടത്തുകയും ആവശ്യമായ ഉത്തരവ് 1 5 ദിവസത്തിനകം പുറപ്പെടുവിക്കേണ്ടതുമാണ്. ആയതിന് അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ചട്ടം 5 പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ്. റേഞ്ച് ഓഫീസറുടെ ശുപാർശ ലഭിച്ച ശേഷം ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ/ഗെയിം വാർഡൻ/ വൈൽഡ് ലൈഫ് പ്രൊട്ടക്ഷൻ ഓഫീസർ ബന്ധപ്പെട്ട വില്ലേജ് ഓഫീസറുടെ പക്കൽ നിന്നും ബന്ധുത്വം സംബന്ധിച്ച സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ലഭ്യമാകുന്നതുവരെ നഷ്ടപരിഹാരത്തിന്റെ ആകെ തുകയുടെ 5 0 % മരണപ്പെട്ടയാളുടെ</p>

	<p>നിയമപരമായ അവകാശികൾക്ക് നൽകേണ്ടതാണ്. ബാക്കി തുക അനന്തരാവകാശ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഹാജരാക്കുന്ന തീയതി മുതൽ 7 ദിവസത്തിനകം നൽകേണ്ടതാണ്.</p>
<p>ചട്ടം 5 (എ) <u>നഷ്ടപരിഹാരത്തിന് അർഹതയില്ലാത്ത വ്യക്തികൾ:</u> വന്യജീവി ആക്രമണത്തിൽ ജീവഹാനി സംഭവിക്കുന്ന വ്യക്തി വന്യ ജീവി (സംരക്ഷണം) നിയമം, 1972, കേരള വനം നിയമം എന്നിവ പ്രകാരമുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങളിൽ ശിക്ഷിക്കപ്പെടുകയോ ഉൾപ്പെടുകയോ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ നഷ്ട പരിഹാരത്തിന് അർഹതയില്ല.</p>	<p>ചട്ടം 5 (എ) <u>നഷ്ടപരിഹാരത്തിന് അർഹതയില്ലാത്ത വ്യക്തികൾ:</u> വന്യജീവി ആക്രമണത്തിൽ ജീവഹാനി സംഭവിക്കുന്ന വ്യക്തി വന്യ ജീവി (സംരക്ഷണം) നിയമം 1972, കേരള വനം നിയമം എന്നിവ പ്രകാരമുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങളിൽ ശിക്ഷിക്കപ്പെടുകയോ ഉൾപ്പെടുകയോ ചെയ്താൽ നഷ്ട പരിഹാരത്തിന് അർഹതയില്ല. എന്നിരുന്നാലും സ്ഥിരം കുറ്റവാളികൾ അല്ലാത്ത വനം കുറ്റകൃത്യങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ള വ്യക്തികൾ വനം കുറ്റകൃത്യത്തിനിടയിൽ അല്ലാതെ വന്യജീവി ആക്രമണത്തിൽ മരണപ്പെട്ടാൽ ആയത് ബന്ധപ്പെട്ട സർക്കിളിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥർ പരിശോധിക്കുകയും അർഹതയുള്ള കേസിൽ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകേണ്ടതുമാണ്.</p>

1980ലെ കേരള റൂൾസ് ഫോർ പേയ്മെന്റ് ഓഫ് കോമ്പൻസേഷൻ ടു വിക്ടീംസ് ഓഫ് അറ്റാക്ക് ബൈ വൈൽഡ് ആനിമൽസ് എന്ന ചട്ടങ്ങളിലെ ചട്ടം 2 (എ) ൽ 'വന്യജീവി' എന്ന നിർവ്വചനത്തിൽ "നാട്ടാന" എന്നു കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തി ഭേദഗതി വരുത്തുന്നു.

(ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം)
വേണ. വി
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി

പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ & ഹെഡ് ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് ഫോഴ്സസ്, തിരുവനന്തപുരം
പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ(വന്യ ജീവി) & ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ,
തിരുവനന്തപുരം.

പ്രിൻസിപ്പൽ അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ (എ&ഇ/ആഡിറ്റ്), തിരുവനന്തപുരം.

പൊതുഭരണ (എസ്.സി) വകുപ്പ്)(ഇനം നമ്പർ 2037 പ്രകാരം)

ധനകാര്യ വകുപ്പ് (26/12/2017-ലെ 675902/അഗ്രി.ബി1/407/2017/ധന അനു.കുറിപ്പ് പ്രകാരം)

വിവര പൊതുജന സമ്പർക്ക വകുപ്പ്.

കരുതൽ ശേഖരം/ഓഫീസ് കോപ്പി.

ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ